

GROOT DICTEE RIJSSEN-HOLTEN | 9 december 2025 |

De kunst van het lummelen

1. Er zijn van die dagen waarop de tijd zich **uitrekt** als een **nonchalant** elastiek, traag rekbaar. Je agenda is leeg, die **irritante** vergadermeldingen zijn **verstomd** en zelfs de **to-dolijst** lijkt op vakantie. Je kijkt **gedesoriënteerd** uit het raam, veegt de **chipskrumels** van je trui, hoort een merel **secondelang** fluiten en denkt: "Ach ja, **productiviteit** is ook maar een mening."
2. Dát zijn de momenten waarop we ons vergeten talent herontdekken: **onvervalst** lummelen. Tijdverspilling? **Geenszins!** Denk niet: "Dit raakt kant **noch** wal!" Want dat **pierewaaien** is niet iets voor verloederde dromers en **lanterfanter**s zonder **ambitie**. Volgens een recent **neuropsychologisch** onderzoek is juist dat gelummel goed voor ons. Je hersenen worden er **hartstikke** soepel van, kortom: **cognitieve plasticiteit**. In normaal **Nederlands**: wie zich af en toe laat **ronddobberen** in de tijd, denkt uiteindelijk **rigoureu**s scherper.
3. De Bibliotheek Rijssen begrijpt dit **gedachtegoed** al zeventig jaar. In de **jaren vijftig**, bij het *leeszaalwezen* in het gebouw van Stichting Jeruël, was stilte nog verplicht. De bieb was een tijdloos **toevluchtsoord** van rust en cultuur, volgens de nieuwste **ideologieën**. **Kattenkwaad** bleef **consistent** buiten de deur.

4. Wat begon als een door vrijwilligers gerunde leeszaal vol **relikwieën**, stoffige **catalogi** en **boenwasaroma**, groeide uit tot een **multifunctioneel** kenniscentrum waar zelfs de **cadans** van het koffiezetapparaat fluisterstil is. Die **weeïge** 'leeszaallucht' verdween. Het enige wat nog muf is in de hele **santenkraam**, is de krant van gisteren.
5. Het interieur aan de Kerkstraat oogt als **haute-couturecollectie** van inspiratie door **Moeder Natuur**. De bezoeker kan er **evengoed** een cursus volgen, **kennis opdoen** over nieuwe culturen en **hindoetempels** of naar **hartenlust** netwerken. Heerlijk als het **hondenweer** is!
6. Zo ergens tussen de **filosofische** boeken en het **aed-apparaat** buigt een gepensioneerde **herenboer** zich – **Oost-Indisch** doof - over Couperus. Een **curlingouder** **beklaagt** zich over **Maurice**' verlopen abonnement, alweer **geconfisqueerd** bij de balie. Een puber uit een **middenklassengezin** droomt bij de leestafel over een avontuurlijk leven als **F-16-piloot** of **vicestafchef**: vol **excessen** en ondoordachte **eenmansacties**.
7. En zo blijft de bieb, anno 2025, een plek waar het **algoritmische** lawaai buiten blijft en waar men met **boeddhistische** kalmte durft te vertragen. Niet uit luiheid, maar uit levenswijsheid. Je zou het niet **een-twee-drie** verwachten maar - en dat **lijdt** geen **twijfel** - soms is **het dolce far niente** het verstandigste wat je kunt doen.